

Het project

Het project Senioren zelf aan zet, praat vandaag over morgen wordt uitgevoerd door het Senioren Netwerk Nederland, waarbij KBO-Brabant, KBO Limburg, KBO-Overijssel en KBO Zeeland aangesloten zijn.

Het meerjarige project is mogelijk gemaakt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Aan de leden van de vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken

Datum 18 september 2024
Kenmerk 2024/245098/CvB.sh
Betreft wetsvoorstel Versterking regie Volkshuisvesting

Geachte commissieleden,

Op 25 september a.s. houdt uw commissie een rondetafelgesprek over het wetsvoorstel versterking regie Volkshuisvesting. Wij zien veel professionele organisaties op de agenda staan, maar vragen uw aandacht voor de (betrokkenheid van) doelgroepen waarvoor gebouwd gaat worden.

De seniorenverenigingen in het Senioren Netwerk Nederland kenmerken zich door een decentrale opbouw, professionalisering primair door middel van vrijwilligers, gemeentelijke en regionale lobby en zichtbaarheid in dorpen en wijken. Dankzij deze lokale verankering zijn wij in staat een onderscheidende bijdrage te leveren aan de uitwerking van het WoZo-programma *Praat vandaag over morgen* van het ministerie van VWS en ActiZ. Dat doen we voorsnog in Limburg, Noord-Brabant, Overijssel en Zeeland, provincies die zich kenmerken door een vergrijzing die boven het landelijk gemiddelde ligt én een stevige organisatiegraad van senioren. In deze vier provincies zijn 165.000 senioren lid van de KBO's die over 456 lokale afdelingen beschikken. Mede dankzij een subsidie van het ministerie zetten we hier actief en procesmatig in op het sensibiliseren en mobiliseren van vijftigplussers op lokaal niveau om hen te helpen de regie te krijgen en houden in hun woon- en leefsituatie, ook als ze ouder worden en op enig moment meer zorg nodig hebben. De rol van senioren zelf, van mantelzorgers en vrijwilligers daarin moet groter worden, maar die boodschap aan senioren kan door niemand indringender worden gebracht dan door hun eigen belangenvereniging. Ons project heet dan ook *Senioren zelf aan zet, praat vandaag over morgen* www.seniorenzelfaanzet.nl.

Onze ervaringen geven echter ook aan dat we moeten stoppen met het sensibiliseren van ouderen, als we ons niet ook gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor het bieden van een handelingsperspectief aan ouderen. Sensibiliseren wordt contraproductief als noodzakelijke vervolgstappen niet gezet worden. Gemeenten, zorgaanbieders, woningcorporaties en lokale seniorenverenigingen zijn de vier onmisbare kernpartners die daartoe hun krachten op lokaal niveau moeten bundelen. Niet het verder aanwakkeren van vergrijzingsangst, maar het organiseren van samenredzaamheid en draagvlak daarvoor is ons doel!

Wij willen graag drie punten onder uw aandacht brengen.

1. Praat met en niet over senioren

Gemeenten zijn aan de slag gegaan met het formuleren van woonzorgvisies, met een grote variëteit als resultaat. Betrokkenheid van doelgroepen daarbij wordt in theorie haast standaard van groot belang geacht, in de praktijk zien we dat dit voor de doelgroep senioren zelden het geval is.

Wij vragen u dit punt te betrekken bij het vaststellen van de wet Versterking regie Volkshuisvesting. Laat het betrekken van senioren geen dode letter zijn.

2. Geef ruimte aan initiatieven die bijdragen aan vermindering (toekomstige) woningnood voor jong en oud

Wij doen een dringend beroep op u om ruimte te geven aan initiatieven die helpen de woningnood te verminderen. Denk aan woningsplitsing voor al die leegstaande bovenverdiepingen en het ruim baan geven aan (pre-)mantelzorgwoningen door alle gemeenten in plaats van de schaarse witte raven. Houdt er rekening mee dat het aantal alleenstaanden in de toekomst nog verder zal toenemen¹.

In de bijeenkomsten die wij in wijken en dorpen organiseren staan we stil bij toekomstig wonen en zorg. Senioren willen graag in een vertrouwde en veilige omgeving ouder worden, waar ze hun zelfstandigheid en hun eigen netwerk zoveel mogelijk kunnen behouden, de zorg krijgen die nodig is en waar een verbinding ligt met (vrijwilligersverenigingen in) de buurt. De vrijwilligers van onze lokale afdelingen kennen de oudere bewoners in hun wijk of dorp, hebben zicht op en participeren actief in de maatschappelijke structuren aldaar, zien wie meedoet en voor wie dat moeilijker wordt. Onze vrijwilligers bieden informatie, ondersteuning en ontspanning aan senioren, zorgen voor een actief gebruik van dorpshuizen, sociaal-culturele centra en gemeenschappelijke huiskamers en helpen de kloof tussen formele en informele zorg te dichten. Wij constateren dat er een te grote afstand is tussen thuis wonen en het verpleeghuis. Een zorgzame buurt waarin ruimte is voor een Zorgbuurthuis zoals 't Hageltje in Oss of een kleinschalige zorgvoorziening volgens het concept Buurtwonen is zeer gewenst. Zeker als we voor ogen houden dat de populatie senioren stijgt².

Als we willen dat mensen naar elkaar gaan omkijken, dan moet de buurt daarop ingericht zijn, te beginnen met de aanwezigheid van ontmoetingsruimten³. Het is goed te zien dat de stimuleringsregeling ontmoetingsruimte in ouderenhuisvesting wordt voortgezet. Een verruiming van deze regeling zodat in iedere wijk een ontmoetingsruimte gerealiseerd kan worden zou wenselijk zijn.

3. Betaalbare huurwoningen noodzakelijk om doorstroming mogelijk te maken

In onze bijeenkomsten wordt keer op keer zichtbaar dat de hogere huurprijs een van de grootste hindernissen is voor senioren om te verhuizen. Tegen verhuizen vanuit een eengezinswoning naar een seniorenwoning zien veel senioren mentaal en fysiek op, maar als het dan ook nog een financiële aderlating inhoudt, dan stagneert de doorstroming. Senioren die met hun inkomen net boven de sociale huurprijs uitkomen, zijn veelal aangewezen op duurdere én kleinere huurwoningen in de vrije sector. Er is een groot tekort aan huurwoningen in het middensegment. Deze hobbels moeten echt weggenomen worden.

Wij wensen u een vruchtbare discussie over bovenstaand wetsvoorstel toe en zijn altijd beschikbaar om met u van gedachten te wisselen.

Hoogachtend,

Leo Bisschops,
Woordvoerder Senioren Netwerk Nederland

Corrie van Brenk,
Projectleider Senioren zelf aan zet,
praat vandaag over morgen

¹ [Huishoudensprognose 2021-2070: Groei aantal huishoudens houdt aan | CBS](#)

² [Stijging van levensduur vloek én zegen - ESB](#)

³ [Ruimte maken voor ontmoeting - Raad voor Volksgezondheid en Samenleving \(raadrvs.nl\)](#)